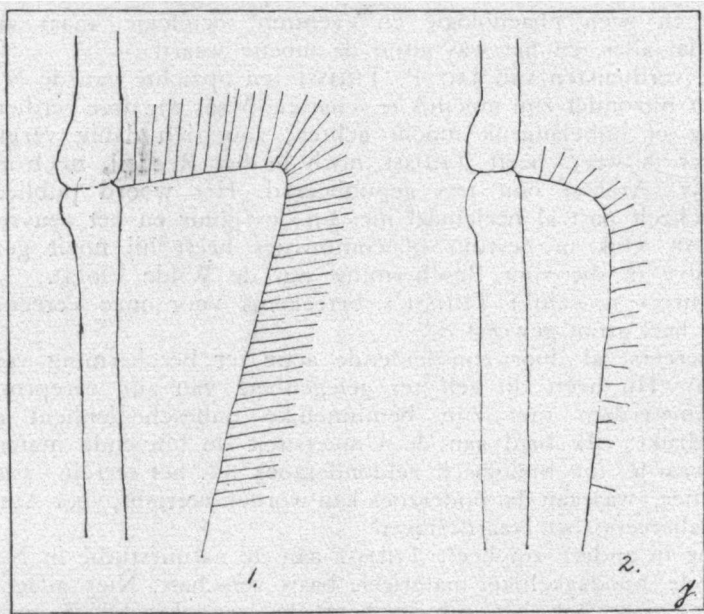

OXALIS UITTIENII JOH. JANSEN, NOV. HYBR.

(*O. stricta* L. × *O. corniculata* L. var. *purpurea* Parlat.)

door JOH. JANSEN (Malden).

Habitus *O. corniculatae* var. *purpureae* similis sed robustior. Folia praesertim juniora parce brunneo-purpurea. Stipulae minus dense et minus longe ciliatae ut in *O. corniculata purpurea*. Flores paullo majores ut in *O. corniculata purpurea*, minus brunneo-purpurei. Pedunculi fructuum plerumque stricti, rarissime reflexi.

Fructus pilis retrorsis ut in *O. corniculata purpurea* et patentibus ut in *O. stricta* praeditus. Sterilis.

Deze bastaard ontstond in 1943 spontaan in mijn tuintje te Wychen. Daar had ik al jaren de bruinbladige vorm van *Oxalis corniculata*, eens van Dr A. DE WEVER gekregen. *Oxalis stricta* groeit er als onkruid.

Toen ik tussen de bruine exemplaren van *corniculata* een groene plant ontdekte, dacht ik eerst aan terugslag naar de groene vorm. Bij het bekijken van de steunbladen begon ik meer te voelen voor

een bastaard met *stricta*, welk vermoeden later zekerheid werd. Die steunbladen waren vrij kort voor zo'n forse plant. *Corniculata* is in alles tengerder, zodat het verschil niet erg opvalt. Tekent men de steunbladen van *corniculata* op dezelfde schaal als die van *Uittieni*, dan is het verschil duidelijk. Zie de tekening. De plant groeide welig en bloeide zeer rijk. De bloemen stonden meest in flinke bijschermen, die nog al onregelmatig gevormd waren. Bij de stamouders is in de regel het bijscherm weinig ontwikkeld. De bloemen waren iets groter dan die van *corniculata*, die van de ouders de grootste bloemen heeft. De kleur er van was minder bruinachtig, maar de bruine tint was toch duidelijk, vooral vergeleken met het bleekgeel van *stricta*. In afwijking van de ouders waren bij de bastaard de lange meeldraden duidelijk korter dan de stijlen. Eerst meende ik hiervoor een verklaring te hebben. Een van de *stricta*-pollen vormde meeldraden, die betrekkelijk nog korter waren. Dat zou de vaderplant kunnen geweest zijn. Naar de standplaats is *corniculata* wellicht de moederplant. Maar deze *stricta* bleek later geen vrucht te zetten en het stuifmeel leek ook niet best. Ze had waarschijnlijk last van een zwam, die de geslachtsorganen had aangetast. Het terugbuigen van de vruchtsteel gebeurde maar zelden bij de bastaard en dan niet zo ver als bij *corniculata*. Meest bleef hij rechtop als bij *stricta*.

De beharing van de vrucht geeft een prachtig kenmerk, tenminste bij levend materiaal. Men ziet de omlaaggebogen haren van de *corniculata*-vrucht - de beharing is niet zo dicht - maar ook de rechtafstaande haren van *stricta*. Bij het drogen schrompelen de *stricta*-haren in elkaar, zodat aan herbarium-materiaal dit kenmerk niet meer zo duidelijk is. De plant leek me volkomen steriel. Wel groeide een enkele vrucht vrij goed uit, maar zaden zag ik niet.

De plant is niet volkomen winterhard. Onderaardse uitlopers, waarmee *stricta* zo goed de winter weet door te komen, zag ik niet. Wel zijn de liggende wortelende stengels meer uitloperachtig en sterker dan die van *corniculata*. In Januari 1944 leefden ze nog, terwijl *corniculata* geheel weg was. In de vrij strenge nawinter bevroren ze totaal in de tuin. Maar ik had een stukje in een pot weten over te houden, dat weer tot een flinke pol uitgroeide. In de winter 1944 op '45 bleef de plant in de tuin onder bedekking met ruigte over.

In de literatuur vond ik geen bastaard vermeld tussen *Oxalis stricta* en *corniculata*, zodat ik mag aannemen, dat deze bastaard niet beschreven is. Ik heb de naam *Uittieni* gekozen, om de nagedachtenis te eren van ons medelid en vriend Dr. H. UITTIEN, die zijn leven gaf voor het vaderland.